



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 134/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpeného JUDr. Jozefom Polákom, advokátom, Aleja slobody 1890/50, Dolný Kubín, proti uzneseniam Okresného súdu Pezinok č. k. 5C/342/2008-932 z 13. augusta 2025 a č. k. 5C/342/2008-977 z 20. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Pezinok č. k. 5C/342/2008-932 z 13. augusta 2025 (ďalej len „uznesenie VSÚ“) a č. k. 5C/342/2008-977 z 20. októbra 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje obe uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že vo veci samej rozhodol okresný súd rozsudkom č. k. 5C/342/2008-656 z 18. júna 2019 tak, že žalobu sťažovateľa o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohej poručiťke, zamietol a zároveň žalovaným v 1. a 2. rade priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Následne Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 7Co/197/2019-905 z 13. mája 2025 ako odvolací súd pripustil späťvzatie žaloby, rozsudok okresného súdu č. k. 5C/342/2008-656 z 18. júna 2019 zrušil a konanie zastavil. Zároveň odvolací súd priznal žalovanej v 1. rade proti žalobkyni v 1. rade a žalobcovi v 2. rade (sťažovateľ) nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Toto uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 14. júna 2025.

3. Následne okresný súd uznesením VSÚ uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalovanej v 1. rade na účet jej právneho zástupcu náhradu trov konania (vrátane trov odvolacieho konania) v celkovej výške 10 725,20 eur do desiatich dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

4. Proti uzneseniu VSÚ sťažovateľ podal 2. októbra 2025 sťažnosť, ktorú okresný súd napadnutým uznesením zamietol ako podanú oneskorene.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ namieta, že okresný súd arbitrárnym spôsobom určil výšku náhrady trov konania v extrémnej a pre sťažovateľa likvidačnej sume, pričom nerešpektoval záväznú a zjednocujúcu judikatúru ústavného súdu, podľa ktorej „*sa v sporoch o určenie, že vec patrí do dedičstva, použije § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (neurčitá hodnota)*“.

6. Sťažovateľ zastáva názor, že mu okresný súd odmietol poskytnúť účinnú súdnu ochranu tým, že jeho sťažnosť zamietol ako oneskorenú na základe striktne formalistického výkladu procesných lehôt (fikcia doručenia), čím mu *de facto* odoprel prístup k súdu (*denegatio iustitiae*).

7. Sťažovateľ súčasne argumentuje, že k zmeškaniu lehoty na podanie sťažnosti došlo z dôvodov vážnej a objektívne neprekonateľnej personálnej krízy v advokátskej kancelárii jeho právnej zástupkyne, ktorá nebola spôsobená nebanalnosťou, ale súhrou mimoriadnych okolností.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základných práva sťažovateľa zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením VSÚ:

9. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

10. V danom prípade mal sťažovateľ k dispozícii prostriedok, ktorý mu zákon na ochranu jeho základných práv účinne poskytuje. Proti uzneseniu VSÚ mohol podať sťažovateľ sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť zákonný sudca okresného súdu. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti uzneseniu VSÚ sťažovateľ podal sťažnosť, o ktorej rozhodol okresný súd napadnutým uznesením. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu VSÚ odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre jej neprípustnosť.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením sudcu okresného súdu:

11. Ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecných súdov o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdnictva.

12. Ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle.

13. Ďalej ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ak Civilný sporový poriadok vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku), bolo by proti logike pripustiť, aby bol jeho prieskum automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania (I. ÚS 56/2017, I. ÚS 188/2018).

14. Sťažovateľ namietané porušenie označených práv odôvodňuje predovšetkým arbitrárnosťou a nespravodlivosťou napadnutého uznesenia.

15. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie, ktorým okresný súd zamietol sťažnosť sťažovateľa ako oneskorene podanú. Uznesenie VSÚ bolo sťažovateľovi (jeho právnomu zástupcovi) doručené elektronicky do dátovej schránky fikciou doručenia 5. septembra 2025. Lehota na podanie sťažnosti preto sťažovateľovi uplynula 22. septembra 2025, pričom sťažnosť bola podaná prostredníctvom elektronického podania až 2. októbra 2025. Napriek tomu, že v ústavnej sťažnosti sťažovateľ uvádza dôvody oneskoreného podania sťažnosti, z napadnutého uznesenia nevyplýva, a sťažovateľ ani netvrdí, že podal návrh na odpustenie zmeškania lehoty z ospravedlniteľného dôvodu a bol preto vylúčený z úkonu, ktorý mu patrí. Celá jeho argumentácia smeruje v podstate k prílišnému formalizmu okresného súdu v súvislosti s uplatnením inštitútu fikcie doručenia uznesenia VSÚ.

16. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup okresného súdu, teda postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal so sťažnosťou sťažovateľa proti uzneseniu VSÚ, pričom záver o oneskorenosti sťažnosti podrobne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil.

17. Právne závery, ktoré viedli okresný súd v konečnom dôsledku k zamietnutiu sťažnosti, majú podľa názoru ústavného súdu oporu v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku, uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov ústavný súd považuje za ústavne konformný a nepopierajúci ich účel a význam. Napadnuté uznesenie okresného súdu je z ústavného hľadiska dostatočne odôvodnené, akceptovateľné a udržateľné.

18. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a označenými právami sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Z ústavnej sťažnosti tiež vyplýva, že porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy sťažovateľ odvíja od porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol ako zjavne neopodstatnenú, konštatuje, že v takom prípade nemohlo dôjsť ani k porušeniu tohto sťažovateľom označeného práva. Preto aj túto časť ústavnej sťažnosti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu